

Ann lever af
at male engle

Vi kan alle være årsag

■ Når Stella og Elisa bliver puttet af mor om aftenen, lægger de armene om hende og giver hende et tæt og langt godnat-kram. Det er helt naturligt. Stella og Elise ved, at det er dem, som skal sørge for at holde om mor, for mor kan ikke holde om dem. Men til gengæld kan hun give kys og mange kærlige og kloge ord.

– Jeg lå med hånden på min skulder i min mors mave, og jordemoren var bange for, at jeg ville brække armen ved fødslen, så hun drejede mig 180 grader, og nogle nerver i min nakke blev revet over. Man kan slet ikke tåle at blive drejet sådan rundt, siger Ann. Hun fortæller om grunden til, at hun blev født lam fra halsen og ned og derfor har siddet i kørestol hele livet. Hele det liv, som hun indtil nu kun har elsket, og som hun mener, er en gave. Da Ann var 4 år, fik hun diagnosen atypisk spastisk lammelse.

I dag lever Ann Lund Wahlberg, 44, af at være billedkunstner. Hun maler med munden og er ansat hos Mund- og Fodmalende Kunstnere. For ni år siden blev hun gift med Peter Gatys Wahlberg, som er arkitekt. Sammen har de fået pigerne Elisa på 2 og Stella på 7 år. Peter har Viola på 14 fra et tidligere forhold, og hende er Ann er blevet bonusmor for. Peter og Ann mødte hinanden igennem arbejdet, da Peter havde Anns værker på sin hjemmeside, og de malede

sammen, hvis han havde spørgsmål til hendes kunst.

– Men så begyndte vi at skrive mere og mere sammen, og det handlede pludselig ikke kun om kunsten. Og vi mødtes igen og igen. Efter et år var vi gift, og efter to år mere fik vi et barn sammen, smiler Ann. Den fælles interesse for kreativitet, at male og at tegne blev grundlaget for en forelskelse.

Familien bor i København med en kort gåafstand til pigernes skole og børnehave, Peters tegnestue og

Anns malerværksted. Anns malerværksted er småt og ligger ned til vandet med udsigt til Amalienborg. Det var Peter, som opdagede det lille hus, og det er ham, der har tegnet værkstedets indretning. Her sidder Ann det meste af dagen og fordyber sig i sine malerier. Med munden dypper hun penslen i malingen, og strøg for strøg maler hun sig frem til et kunstværk. Det kræver ro og tålmodighed.

– Jeg maler mest engle, kvinder eller mennesker i bevægelse. Englene holder jeg af at male, fordi jeg mener, at vi alle kan være engle for hinanden. Vi kan alle bidrage med noget godt til livet og få hinanden til at smile, siger Ann.

Kærlighed er vigtigst

Ann har aldrig tænkt, at det er unfair, at hun trak loddet kørestol. Hun har aldrig beskyldt jordemoren for den fejl, som skete under fødslen. Det har Anns forældre Inge-Lis og Leif heller ikke. Til gengæld har de gjort alt for, at Ann skulle få en så normal opvækst som muligt.

– Mine forældre kæmpede for at få mig i en normal børnehave og senere i livet for, at jeg skulle gå i skole og på gymnasiet, fortæller Ann. Kommunen var dengang modstanderen, for de havde et ønske om at sætte Ann i en

Ann har aldrig søgt efter kærligheden eller tænkt, at den ville blive svær at finde. Pludselig var han der bare, manden i hendes liv.

børnehave for børn med handicap og senere i specialklasse. Men det blev ikke, som kommunen ville.

– Jeg fik lov til at begynde i en normal folkeskole, fordi den af

Her er hele familien samlet i sommerhuset. Hunden Maxi er også en del af familien.

til et smil

På væggene hænger der male-rier med engle. Foran dem sidder en koncentreret Ann med penslen i munden. Ann er ikke kun mundma-ler. Hun er også mor, kone og fan af livet.

Ann maler gerne på tre forskellige værker ad gangen. Det er især hårdt for nakkemusklene at male med munden.

kommunalarbejderne, som ikke tillod det, var på ferie, siger Ann. Efter gymnasiet uddannede hun sig til socialrådgiver.

Hun blev født og er vokset op i Aabybro i Nordjylland. De første år af livet, hvor hun var meget syg og ofte indlagt med bronkitis, husker hun ikke meget fra.

– Jeg kan huske natterne, hvor jeg lå alene i hospitalssengen. For dengang måtte forældre ikke overnatte på hospitalet, siger hun. Men når Ann ikke var indlagt, gik Inge-Lis hjemme og tog sig godt af hende. Senere i barndommen er der mange af de gode minder.

– Jeg var den, som skulle holde sjippetorvet i skolegården, mens de andre børn sjippede. Og jeg var altid med i legen. De andre var jo vilde med at have mig med, for så slap de selv for at holde torvet, griner Ann.

Inge-Lis og Leif har givet hende så meget kærlighed og tro på sig selv, og i familien er der et tæt sammenhold. Mundmaleren har mange års erfaring, for hun har øvet sig, siden hun var helt lille. I begyndelsen kunne hun faktisk bruge hænderne en smule.

Men med tiden blev de skæve, og til sidst kunne hun ikke længere bruge dem. Ann var altid med sin søster til gymnastik, da de var yngre.

– Hvis jeg selv kunne gå til en sport, skulle det være dans eller gymnastik, siger Ann. Dengang ønskede hun også at gå til dans, men fordi hun ikke kunne danse, maledede hun dansende mennesker. I dag maler hun mest engle.

Makeup og sidecut

Når Ann ikke arbejder med at få det rette motiv frem på lærredet, bruger hun tiden med sin familie. Ann og Peter har sommerhus i Nordjylland, og der tilbringer de gerne en weekend om måneden.

– Og så tager vi på ture på legepladsen eller på museum, siger Ann. Hendes piger undrer sig ikke over, at hun sidder i kørestol. Når de stiller spørgsmål, er det mest, fordi deres venner spørger. Lille Elisa har dog af og til spurgt: ”Mor, hvorfor sidder du i kørestol?”

Som mor klarer Ann også de daglige udfordringer ret godt. Hun er ekspert i at forudsige

hverdagssituationer, hvor hun kan blive udfordret, så hun er altid godt forberedt. Hun bruger ikke kun sin mund til at male med, men også til at made Elisa med en ske eller til at skrive beskeder på sin iPhone. Og så har hun en hjælper ved sin side det meste af døgnet. Noget af det første, hjælperen gør, er at give Ann sin makeup på. Det er vigtigt for Ann, at hun kan få lov til at bære den makeup og det tøj, som udtrykker hendes kvindelighed og personlighed.

– Jeg oplever faktisk også, at folk på gaden behandler mig mere på lige fod med andre, når jeg bærer det tøj og den makeup, som er min stil. Det er derfor, jeg har sidecut, smiler Ann.

Smil til verden

– Selvfølgelig kan jeg have udfordringer i livet, men det er udfordringer, som andre ”normale” mennesker også har. De største udfordringer, som har været udfordringer på grund af mit handicap, har været kampene med kommunen, for kommunen har mange regler og rammer for mennesker i kørestol. Selv hvilken kørestol

jeg må få, er der regler for, fortæller Ann. Hun har mange gange skullet kæmpe for at få lov til at leve et normalt liv med de samme rettigheder som andre mennesker.

Men det får hende ikke til at føle sig mindre værd. Tværtimod føler hun sig stærk. Det har hun brugt otte år af sit liv på at tage ud på skoler og holde foredrag om. Særligt én historie plejer hun at fortælle. – Jeg så engang en mand i kørestol på en banegård. Han kunne intet. Ikke tale eller bevæge sig. Men alle, som gik forbi ham, fik han til at smile. For det var, hvad han kunne. Han kunne smile og bidrage med glæde til andre, siger Ann.

Derfor har hun selv taget den positive historie til sig. Ann ser de lyse farver på livets malerpalet. For det giver livet værdi. – Og så giver Peter og mine piger livet værdi, siger kunstmaleren. □

Af Caroline Grønne Wigdal
Foto: Morten Mejnecke

caroline.wigdal@familiejournal.dk